

فهرست



انتشارات سخن

خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه

خیابان وحید نظری شماره ۴۸

فکس ۶۶۴۰۵۰۶۲

www.sokhanpub.com

Email: info@sokhanpub.com

تجربه‌های موفق مدارس وابسته به یونسکو در

آموزش کیفی

ترجمه: دکتر زهرا بازوگان - ساناز ابراهیم‌نژاد

چاپ اول: ۱۳۹۴

تیراژ: ۱۱۰۰ نسخه

حروفچینی: گنجینه

لیتوگرافی: کوثر

چاپ: مهارت

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۳۷۲-۷۳۷-۶

مرکز پخش: انتشارات علمی - خیابان انقلاب - مقابل دانشگاه تهران

شماره ۱۲۲۴ تلفن: ۶۶۴۶۵۹۷۰ - ۶۶۴۶۰۶۶۷

پیشگفتار	۱۱
اهمیت کتاب حاضر از نظر مترجمین	۱۷
مقدمه	۲۳

۱. تجربه‌های موفق مدارس وابسته به یونسکو در زمینه آموزش کیفی	
در سطح مدرسه	۲۹
آموزش و پرورش فراگیر	۳۱
لبنان	۳۷
گابن	۴۰
روآندا	۴۴
فرانسه	۴۸
آموزش برای توسعه‌ی پایدار	۵۲
آلمان	۵۸

۴. تجربه‌های موفق مدارس وابسته به یونسکو در زمینه آموزش کیفی	
در سطح بین منطقه‌ای	۱۴۱
اتصال دریاها (بالتیک، دریای سیاه و خزر)	۱۴۳
راه بزرگ رودخانه ولگا	۱۴۵
۵. تجربه‌های مدارس وابسته به یونسکو در زمینه آموزش کیفی در	
سطح بین‌المللی	۱۵۱
مسابقه موندیالگو	۱۵۳
خلاصه	۱۶۱
نتیجه‌گیری	۱۷۸
ضمائم	۱۸۳
منابع	۱۸۹

ژاپن	۶۳
اسپانیا	۶۷
سوئیس	۷۱
آموزش در حمایت از گفت و گوی بین فرهنگی	۷۶
جمهوری دموکراتیک کنگو	۷۸
کوبا	۸۱
لهستان	۸۶
سوئد	۹۱
آموزش حقوق بشر	۹۸
یونان	۱۰۰
کویت	۱۰۵
لیتوانی	۱۰۹
اوگاندا	۱۱۵

۲. تجربه‌های مدارس وابسته به یونسکو در زمینه آموزش کیفی در	
سطح ملی	۱۱۹
از جاده‌های بردگان تا راه شجاعان	۱۲۱

۳. تجربه‌های موفق مدارس وابسته به یونسکو در زمینه آموزش کیفی	
در سطح منطقه‌ای	۱۳۱

پیشگفتار

تجربه‌های موفق بیان‌شده در این کتاب پاسخی به راهبرد برنامه عمل ۲۰۰۹-۲۰۰۴ شبکه مدارس وابسته به یونسکو است. این تجربه‌ها، گزارشی است از پروژه‌ها و ابتکارهایی که در زمینه برنامه‌های آموزش کیفی در مدارس وابسته به یونسکو اجرا شده و نشان‌دهنده فعالیت‌های این شبکه در سطح محلی تا جهانی است. در سال ۲۰۰۷ از مدارس وابسته به یونسکو در کشورهای مختلف دعوت شد تا فرم گزارشی را درباره‌ی پروژه‌های شبکه مدارس یونسکو، تکمیل کنند. در این گزارش از مدارس خواسته شده بود که در مورد چگونگی اجرای پروژه‌های جدید خود که در ارتباط با یکی از چهار اولویت یونسکو در آموزش و پرورش با توجه به نیازهای امروز است گزارشی تهیه کنند. این چهار اولویت به این شرح است:

۱- آموزش فراگیر

آموزش فراگیر همراه با برنامه «آموزش برای همه - چارچوب عمل (۲۰۰۰)» در داکار (سنگال) به عنوان یکی از راهبردهای مهم برای پاسخ به مشکل مهم حاشیه‌نشینی و محرومیت کودکان و نوجوانان از تحصیل اعلام شد. به همین دلیل در سال ۲۰۰۸ موضوع اصلی کنفرانس بین‌المللی تعلیم و تربیت به موضوع «آموزش فراگیر، راهی به سوی آینده» اختصاص یافت. (ژنو، سوئیس، نوامبر ۲۰۰۸)

۲- آموزش برای توسعه‌ی پایدار

آموزش برای توسعه‌ی پایدار، شیوه‌ای آموزشی است که با اهداف دهه‌ی آموزش برای توسعه‌ی پایدار (۲۰۱۴-۲۰۰۵) توسط «اجلاس عمومی سازمان ملل متحد» مشخص شده است و یونسکو نقش رهبری آن راعهده دارد.

۳- آموزش حقوق بشر

آموزش حقوق بشر، آموزشی است که برای حمایت از برنامه‌ی جهانی «آموزش برای حقوق بشر» تدوین شده و اولین مرحله‌ی آن در سال‌های ۲۰۰۷-۲۰۰۵ اجرا شده است.

۴- آموزش در حمایت از گفت و گوی بین فرهنگی

آموزش در حمایت از گفت و گوی بین فرهنگی، آموزشی است که

در جهت گسترش از وحدت، حفظ تنوع و گفت‌وگوی بین فرهنگی‌ها برنامه‌ریزی و ارائه می‌شود.

روشن است که این چهار موضوع با هم مرتبط هستند، در نتیجه پروژه‌های معرفی شده توسط مدارس، اغلب تعدادی از موضوع‌ها را در برمی‌گیرد.

هریک از پروژه‌های مدارس به شکل و با قالب زیر معرفی شده‌اند:
- نام کشور، مدرسه، شهر، عنوان پروژه و نام هماهنگ‌کننده (اغلب معلم‌ها، اما نه همیشه)

- اطلاعاتی در این زمینه که چرا این پروژه‌ی خاص انتخاب و اجرا شده است.

- اهداف پروژه

- اجرای پروژه

- توصیف چگونگی اجرای پروژه و نمونه‌ای از فعالیت‌های انجام شده

- نتایج پروژه

- ارائه عینی و محسوس نتایج به دست آمده از اجرای پروژه

- اثرات پروژه

از آن‌جا که تحلیل دقیق و ارزیابی اثرات پروژه به علت محدودیت زمان و امکانات، میسر نبود از مدارس خواسته شد که بازخوردی در مورد مشارکت دانش‌آموزان و این موضوع که پروژه از نظر آن‌ها چه

اثراتی بر رفتارشان داشته است، ارائه دهند.

«شما هم می‌توانید انجام دهید»

در قسمت «شما هم می‌توانید»، انتظار می‌رود پروژه‌ای که معرفی شده، منبع الهامی برای سایر مدارس باشد و به فعالیت‌های مشابه و در نتیجه، تضمین اثرات بیشتر در حمایت از آموزش کیفی، منتهی شود.

با توجه به این که اغلب، ارزش یک تصویر و یا عکس بیشتر از هزار کلمه است، از مدارس خواسته شد تصاویری نیز همراه با فرم گزارش خود ارسال کنند تا تعدادی از عکس‌ها برای نشان دادن چگونگی اجرای پروژه در مدرسه انتخاب شود.

با وجود تعدد تجربه‌های دریافتی از مدارس در زمینه هر یک از چهار برنامه فوق، تنها یک نمونه از پروژه‌های هر مدرسه برای این مجموعه‌ی جدید انتخاب شد و سه شاخص زیر برای انتخاب تجربه‌ی مدرسه و انعکاس آن در مجموعه مورد استفاده قرار گرفت:

– ارتباط تجربه با چهار موضوعی که اشاره شد

– تازگی و نوآور بودن پروژه

– معرفی یکی از مناطق عمده دنیا به وسیله پروژه

به طور کلی گزارش‌های دریافت شده از طرف مدارس، از نظر حجم و اندازه متفاوت بود. بعضی از مدارس گزارش‌های خود را با جزییات کامل ارائه داده بودند در حالی که بقیه به شرح کوتاه و مختصر تجربه بسنده کرده بودند که این نحوه‌ی عملکرد، یکی از تفاوت‌های ارائه

گزارش‌ها بود. از مدارس خواسته شده بود که تجربه‌های موفق مدرسه خود را به یکی از دوزبان کاری یونسکو یعنی انگلیسی یا فرانسه بنویسند. بسیاری از مدارس با تلاش فراوان این کار را انجام داده بودند که شایسته‌ی تبریک و قدردانی است. یکی از خصوصیات منحصر به فرد شبکه مدارس وابسته به یونسکو این است که فعالیت‌ها در سطوح مختلفی به شرح زیر تدوین و انجام شده است:

– در سطح عمومی یعنی توسط یکی از مدارس وابسته به یونسکو در کشورهای مختلف.

– در سطح ملی که بیشتر مدارس وابسته به یونسکو (اگر نه همگی) را در یک کشور خاص نشان می‌دهد. (هائیتی)

– در سطح منطقه‌ای یعنی مشارکت مدارس وابسته به یونسکو در یک منطقه جغرافیایی عمده. (آسیا و اقیانوسیه)

– در سطح بین‌منطقه‌ای که نشان‌دهنده شبکه‌سازی مدارس وابسته به یونسکو از دو منطقه مختلف (اروپا و آسیای مرکزی) است.

– و بالاخره تجربه‌هایی در سطح بین‌المللی که شامل مشارکت مدارس وابسته به یونسکو از همه‌ی بخش‌های دنیاست.

اهمیت کتاب حاضر از نظر مترجمین

آموزش نوین در ایران با همت والای مرحوم میرزا حسن رشدیه، منطبق با خواسته‌های مردمی که به عقب‌ماندگی جامعه خود واقف شده و راه حل مشکلات را کسب دانش به معنای تازه خود و تأسیس مدارس پیشرفته به سبک اروپا می‌دانستند آغاز شد و در این باور، الگوی آموزش و پرورش اروپا به‌ویژه فرانسه مورد اقتباس قرار گرفت. این الگوی آموزشی که در آن برهه از تاریخ با نیازهای آموزشی کشور فرانسه متناسب بود، با شرایط و انتظارات خاص جامعه ما همخوانی چندانی نداشت و لذا نتوانست نتایج مورد انتظار را برای کشور به بار آورد.

از طرفی تغییرات و تحولات صد ساله اخیر همراه با پیشرفت سریع علم و تکنولوژی، نگرش و تفکرات تازه‌ای را در آموزش و پرورش کشورهای غربی منجمله فرانسه مطرح کرده است که در نتیجه آن در اهداف آموزشی آن کشورها، در جایگاه معلم‌ها، در محتوای درسی و روشهای یادگیری تجدیدنظر شده است به‌طوری‌که نظام آموزشی فرانسه در حال حاضر با آنچه در قرن گذشته مورد تقلید

برخی از کشورها قرار گرفته بود، تفاوت فاحشی دارد.

در چند دهه گذشته مربیان بزرگ تعلیم و تربیت مانند مونتسوری، دکرولی، پیازه، ویگوتسکی و سایر پیشروان آموزش و پرورش، هریک بر مبنای مطالعات علمی خود، افکار تازه‌ای در مورد یادگیرندگان و چگونگی یادگیری مطرح کردند و بر اهمیت نقش مدرسه در تقویت درک مفهومی دانش‌آموزان به منظور شناخت و حل مسائل زندگی تأکید کردند. آنها همچنین ضرورت درگیر کردن و جلب مشارکت دانش‌آموزان را در فرایند یادگیری مورد تأکید قرار دادند. استقبال بسیاری از جوامع از نظرها و تجربه‌های ارزشمند دانشمندان فوق باعث شد که مدارس به تدریج درهای خود را به روی زندگی بگشایند و تلاش کنند تا همگام با تحولات و پیشرفتهای یک جامعه مدرن به همراه سایر سازمانهای اجتماعی پیش بروند.

در ایران، با وجود تلاش‌های فراوانی که در دهه‌های گذشته در نظام آموزشی و در سطح مدارس برای توشه‌گیری از دانش و معلومات تازه در زمینه یادگیری و از آن مهمتر در جهت منطبق ساختن برنامه‌ها و محتوای درسی با دین، فرهنگ و سنتهای این کشور انجام گرفته است، متأسفانه ساختار قدیمی نظام آموزشی وارداتی معلم محور یا کتاب محور همچنان حفظ شده است و مدارس به دور از تحولات و نیازهای جدید جامعه ما و اثرات غیرقابل انکار رسانه‌های اطلاعاتی و ارتباطی بر یادگیری کودکان و نوجوانان، هنوز با روشهای مرسوم گذشته به‌القا و انتقال دانش در سطح محدود می‌پردازند و از فراگیران در سطوح مختلف تحصیلی همچنان انتظار

می‌رود که با گوش دادن به معلم و حفظ کردن مطالب درسی، آموخته‌های خود را از طریق امتحانات کتبی به معرض قضاوت بگذارند.

برخی از تحقیقات و مطالعاتی که در دهه‌های اخیر در مورد وضعیت کارایی مدارس در کشور ما انجام گرفته است از کمبود انگیزه دانش‌آموزان، افت تحصیلی، کمبود احساس تعلق به مدرسه و نهایتاً تمایل به ترک تحصیل بسیاری از دانش‌آموزان حکایت دارد. نتایج به دست آمده از طریق نظرخواهی از برخی از دانش‌آموزان نشان می‌دهد که نادیده گرفتن نقش دانش‌آموز در یادگیری خود، دور بودن بسیاری از آموخته‌ها و فعالیتها از مسائل و نیازهای روزمره زندگی او و وجود جو خشک و انعطاف‌ناپذیر مدرسه از دلایل عمده بی‌انگیزگی و نارضایتی کودکان و نوجوانان است.^۱

انتظار جامعه امروز از مدارس، ارائه آموزش کیفی برای همه دانش‌آموزان و تربیت شهروندان آگاه، سالم و متعادل است که برای زندگی مشارکت‌آمیز و مسئولانه در جامعه آماده شده باشند. شهروندانی که از آنچه در اطرافشان می‌گذرد و از نقشی که می‌توانند در حل مسائل خود و جامعه ایفا کنند آگاه بوده و توانایی لازم را برای مقابله با مشکلات به کمک آموزش و تمرین آموخته‌های خود در

۱. رجوع شود به: بازرگان، زهرا و محمدعلی گودرزی (۱۳۷۹)، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، وزارت آموزش و پرورش و بازرگان، زهرا (۱۳۸۶)، تغییر و نوآوری در مدرسه، انتشارات انجمن اولیا و مربیان و بازرگان زهرا، صادقی ناهید، لواسانی، مسعود، (۱۳۷۹) طرح پژوهشی بررسی پدیده خشونت کلامی در مدارس راهنمایی شهر تهران، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران.

مدرسه کسب کرده باشند.

از عواملی که می‌تواند در بهبود و ارتقا آموزش در مدرسه مؤثر باشد، انعکاس تلاش‌ها و تجربه‌های موفق کشورهای دیگر است. همان‌طور که تقلید صرف از نظام و روشهای آموزشی سایر کشورها نمی‌تواند نتایج مورد انتظار را به بار آورد، برعکس، درس گرفتن از تجربه‌های موفق مدارس در نقاط دیگر جهان با در نظر داشتن نیازها و شرایط محلی و با استفاده از ابتکار و خلاقیت عوامل دینفع به‌ویژه معلم‌ها می‌تواند در ایجاد تغییرات مثبت در مدرسه و تسهیل یادگیری کودکان و نوجوانان مفید باشد.

مسائل و مشکلاتی که جوامع امروز را تهدید می‌کند، متعدد و پیچیده‌اند. به‌طور مثال در هر جامعه، اقوام و گروه‌هایی وجود دارند که به‌خاطر تفاوت در زبان، فرهنگ، رنگ پوست و غیره، غالباً مورد تبعیض قرار می‌گیرند. با این‌که کشورهای بسیاری در احترام به حقوق انسانها و در راستای تعهدات بین‌المللی خود، اهداف مربوط به تأمین برابری گروه‌های اجتماعی را در دستور کار خود قرار داده‌اند، چه جایی بهتر از مدرسه برای یادگیری با هم زیستن، تشویق گفتگوی بین فرهنگی و شناخت و تأیید افرادی که به گروه‌های دیگر اجتماعی تعلق دارند.

در این کتاب به‌عنوان نمونه، تجربه موفق مدرسه‌ای در سوئد گزارش شده است که در پی گسترش گفتگوی بین فرهنگی، با برقراری اردوهای زبان خارجه و تلاش برای بهبود محتوا و روشهای یادگیری، دانش‌آموزان را در جهت تسلط به زبان انگلیسی به‌عنوان زبان مشترک

اروپا، یاری می‌کند. به‌همین ترتیب، مدرسه‌ای در کویت دانش‌آموزان را از مسأله برده‌داری در جهان امروز و برخی از مسائل عمده جوامع مانند برده‌داری، فقر، تبعیض، نقض حقوق بشر آگاه می‌کند و نقش مردم را در پیشگیری از چنین معضلاتی به‌آنان می‌شناساند. بسیاری از فعالیتهای این مدرسه به تقویت اعتماد به نفس دانش‌آموزان برای مقابله با پدیده‌های فوق برنامه‌ریزی شده است.

در برخی از کشورها، تبعیض‌های جنسیتی به‌علت وجود افکار کلیشه‌ای و سنتهای بازممانده از دوران جاهلیت، زنان یعنی بخش عمده‌ای از جامعه را از حقوق اساسی خود و مشارکت سالم در زندگی خود و در جامعه محروم کرده است. یکی از تجربه‌های ارائه شده در این مجموعه نشان می‌دهد که چگونه در کشور اوگاندا، کشوری که همچنان درگیر مسأله نابرابری و محرومیت است، یک مدرسه راهنمایی، از طریق توانمندسازی دختران دانش‌آموز، جامعه محلی را در زمینه ضرورت تأمین برابری فرصتها برای دانش‌آموزان پسر و دختر و ارتقا مهارت‌های ارتباطی آنها آگاه و تشویق می‌سازد و رسالت خود را در جهت مقابله با نابرابری‌های اجتماعی ایفا می‌کند. مدرسه دیگری در آفریقا (گابن) با ارائه فرصت و امکانات آموزشی به کودکان خیابانی یعنی گروه‌هایی که از محرومترین و مظلوم‌ترین اقشار جامعه به حساب می‌آیند کمک می‌کند و با ایجاد پیوند بین این کودکان و خانواده‌هایی که فرزندان خود را رها کرده‌اند، آنان را به سوی آموزش‌های حرفه‌ای برای تأمین سلامت و بهزیستی و مشارکت در جامعه هدایت می‌کند.

در بین تجربه‌های قابل توجه دیگر در کتاب می‌توان به فعالیت‌های اجتماعی مدرسه‌ای در اسپانیا اشاره کرد که با وجود تبلیغات بسیاری از رسانه‌ها در تشویق جامعه به مصرف هرچه بیشتر، دانش‌آموزان در این مدرسه با مفهوم توسعه پایدار یعنی چگونگی مصرف مسئولانه و استفاده بهینه از محیط زیست و زمین و ایجاد تعادل بین بهزیستی انسانی و زندگی اقتصادی با سنتهای فرهنگی کشور آشنا می‌شوند و در مسیر حفظ و نگهداشت میراث فرهنگی مشترک همه انسانها هدایت می‌شوند.

با این که ۵۰ سال پیش کمتر کسی می‌توانست پیش‌بینی کند که یک روز مدارس رسالت مبارزه با فساد را برای خود در پیش بگیرند، امروزه می‌بینیم که مدرسه‌ای در لیتوانی در جستجوی شفافیت سیاسی، با آماده سازی دانش‌آموزان در حکم اعضای فعال جامعه مدنی، در کنار وظایف آموزشی خود، آگاهی آنان را در زمینه سیاستهای عمومی، عملکرد مسئولین و ضرورت پاسخگویی دولتها به مردم افزایش می‌دهد.

انعکاس تجربه‌های ذکر شده در کتاب حاضر نشان می‌دهد که مدرسه از چه ظرفیت و توانایی عظیمی برخوردار است و چگونه با ارتقا آگاهی معلم‌ها و دانش‌آموزان و ارائه فرصتهایی برای تمرین و به کارگیری آموخته‌ها می‌توان نه تنها این نهاد آموزشی را به محیطی پویا، جذاب و تسهیل کننده برای یادگیری و حل مسائل روزمره زندگی فراگیران تبدیل کرد، بلکه همچنین ممکن است زمینه را برای تغییرات مثبت اجتماعی و ایجاد جامعه‌ای آگاه‌تر، عادلانه‌تر و مبتنی بر ارزشهای والای اخلاقی فراهم ساخت.

مقدمه

در اوایل دهه‌ی ۱۹۵۰، یونسکو تصمیم گرفت از مدارس در جهان دعوت کند که در زمینه‌ی هدف عمده و تلاش‌های این سازمان برای ارتقای ابعاد انسانی، اخلاقی، فرهنگی و بین‌المللی آموزش و پرورش، با این نهاد همکاری کنند. خسارت‌های ناشی از جنگ دوم جهانی نشان می‌داد که اگر قرار است ذهنیت افراد تغییر کند و به گونه‌ای تحول یابد که منطق ذهن و استدلال، بر منطق زور فائق آید، آموزش، نقش حیاتی را ایفا می‌کند.

شبکه مدارس وابسته به یونسکو در سال ۱۹۵۳ تاسیس شد. این ابتکار آموزشی ساده که نخست در ۳۰ مدرسه از ۱۵ کشور عضو اجرا شد، اکنون به یکی از وسیع‌ترین شبکه‌های آموزشی جهان تبدیل شده است که با تنوع گسترده خود، بیش از هشت هزار سازمان (دولتی و خصوصی، شهری و روستایی، بزرگ و کوچک، نظری یا فنی، با تکنولوژی بالا یا پایین، از پیش دبستانی و ابتدایی تا مراکز

تربیت معلم) را در ۱۷۷ کشور یعنی تقریباً در همه‌ی نقاط جهان تحت پوشش قرار می‌دهد.

در شش دهه‌ی گذشته به واسطه‌ی مدارس وابسته‌ی یونسکو، قطعنامه‌هایی که توسط کنفرانس عمومی یونسکو و شورای عمومی سازمان ملل متحد تصویب شده، اجرایی و عملی می‌شود. مدارس وابسته به یونسکو آغازگر اجرای طرح‌ها و پروژه‌های جدیدی هستند که کودکان و نوجوانان را به تلاش در حل موثر چالش‌های معاصر، که توسط سازمان ملل معرفی می‌شوند، تشویق کند. این مدارس از زمانی که راه‌اندازی شدند، همچنان فعال و پیش‌تاز به رسالت خود عمل می‌کنند. در واقع، مدارس وابسته به یونسکو به جای این که پشت صحنه باشند، تلاش می‌کنند در خط مقدم آن چه در دنیا اتفاق می‌افتد، عمل کنند و در جستجوی مرزهای جدید آموزش، پیش‌آهنگ باشند.

با این که مدارس وابسته به یونسکو از نظر اندازه و محل استقرار با هم تفاوت کلی دارند اما تعهد و هدف مشترک همه‌ی آنها شکل‌گیری صلح در ذهن کودکان و نوجوانان است تا آنان را قادر کنند به مانند شهروندانی مسوول و متعهد، در سطح محلی تا جهانی، زندگی و عمل کنند.

به هر حال؛ مدارس وابسته به یونسکو بیش از آن که به دلیل تعداد چشمگیر، شناخته شوند به خاطر ظرفیتی که در ارتقای ابعاد اخلاقی و بین‌المللی آموزش و بهبود کیفیت آموزش برای همه دارند مورد

توجه‌اند. پروژه‌های این مدارس چندوجهی است و به اهداف عمده‌ای به شرح زیر توجه دارند:

– بهبود محتوای آموزش در راستای ارتباط و تناسب بیشتر محتوای کتب درسی با نیازهای دانش‌آموزان

– ارتقای فرآیند یادگیری به نحوی که دانش‌آموزان، بازیگران اصلی باشند و معلم‌ها در نقش تسهیل‌کننده فعالیت کنند.

– مهارت‌های زندگی و توانمندی‌هایی در کودکان و نوجوانان تقویت شود تا بتوانند در دنیای سریع چالش‌ها و فرصت‌ها موفق شوند.

– بر رشد خلاقیت و تخیل و نیز استعدادهای بی‌شماری که در هر فرد وجود دارد تاکید شود.

– از رویکردهای بین برنامه‌ای و بین رشته‌ای، تدریس گروهی و در نتیجه، اتخاذ رویکردی کل‌نگرانه به موضوع آموزش استفاده شود.

– بهبود جو مدرسه

– تقویت اصول آزاداندیشی

– جلب مشارکت اولیا و جامعه‌ی محلی

– بهره‌گیری و ترغیب به سمت و سوی جهانی شدن به منظور

توسعه‌ی آموزش برای همه

غالباً روزها، سال‌ها و دهه‌های بین‌المللی توسط سازمان ملل اعلام می‌شود تا در حمایت از مسائل مربوط به دغدغه‌های جهانی، افکار عمومی را با تشویق به عمل‌گرایی، بسیج کند. مدارس، نقش

مهمی در تضمین رعایت این بیانیه‌ها دارند، همچنین مدارس وابسته به یونسکو اغلب در فهرست اولین‌ها در زمینه‌های فوق عمل می‌کنند. همین موضوع در مورد اهداف هزاره‌ی سازمان ملل نیز صدق می‌کند. (MDGs، سند شماره پ، ۶۲). اگر قرار است اهداف هزاره تحقق یابد، لازم است که نوجوانان از آن آگاه باشند و شبکه مدارس وابسته به یونسکو می‌تواند در این زمینه فعالیت‌های زیادی انجام دهند. در همین راستا انستیتوی تعلیم و تربیت در ژنو، در سال ۲۰۰۸ اجلاس بین‌المللی در زمینه‌ی موضوع «آموزش فراگیر» با حضور وزرای آموزش و پرورش همه‌ی کشورها برگزار کرد.

به این ترتیب، اولین مجموعه‌ی تجربه‌های موفق مدارس وابسته به یونسکو به دلایل زیر تهیه شده است:

برای افزایش سطح آگاهی در این زمینه که چگونه این شبکه در رویارویی با چالش‌های عمده‌ی آموزش نظیر آموزش فراگیر، که امروز در مقابل ما قرار دارد، مشارکت کند و مزایای جهانی شدن را در حمایت از آموزش کیفی از طریق شبکه سازی محلی، ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی به ما نشان دهد.

شبکه‌ی مدارس وابسته به یونسکو به این منظور طراحی شد تا نتایج مثبت به دست آمده از فعالیت‌های آموزشی و پرورشی را برای استفاده بسیاری از مدارس، معلم‌ها، دانش‌آموزان، و اعضای جامعه محلی به صورت گسترده و نظام‌مند انعکاس دهد.

امیدواریم که این مجموعه بتواند منبع الهامی برای مربیان در

همه‌ی نقاط دنیا بوده و مشوقی برای تلاش‌های بیشتر در حمایت از آموزش کیفی و آینده‌ی پایدار برای بقای بشریت باشد.

در دنیایی که ما نه تنها شاهد تغییرات وسیع، بلکه نظاره‌گر دگرگونی‌های گسترده، تنش‌ها و تهدیدهای دائمی صلح و امنیت هستیم، اگر قرار است آموزش، نقش اساسی خود را همان طور که بنیان‌گذاران یونسکو پیش‌بینی کرده‌اند ایفا کند، به انجام اقداماتی فوری نیازمندیم. این نقش در پیش درآمد اساسنامه یونسکو چنین مطرح شده است: «توزیع گسترده فرهنگ و آموزش در جهت دستیابی به عدالت، آزادی و صلح و برای تضمین کرامت انسانی، امری اجتناب‌ناپذیر و وظیفه‌ی مقدسی است که همه‌ی ملل باید آن را با عزمی مبتنی بر همیاری و احساس مسئولیت تحقق بخشند.»

شبکه‌ی مدارس وابسته به یونسکو به همین منظور و با در نظر داشتن چهار ستون یادگیری برای قرن بیست و یکم به شرح زیر تاسیس شد: یادگیری برای دانستن، یادگیری برای انجام دادن، یادگیری برای بودن و یادگیری برای با هم زیستن.

در ادامه، نگاهی به برخی از نوآوری‌های اخیر و دستاوردهای این مدارس در دنیا خواهیم داشت.